

השבת של רבי יהושע מברסלב

בקרבם לפני ה' ...

(ויקרא טז, א)

יש כלים נפלאים הרבה שנעשין באַמנות נפלא, והכל על ידי חכמת כוח המושך וכוח המכריח, ומי שבקי באַמנות זה איך לכוון יחד שני הכוחות הנייל במזג הצריך, אזי נעשים על ידי זה כלים נפלאים שעושים פעולות נפלאות. וכמו כן בכל אדם יש בחינת כוח המושך, שהוא הנפש, וכוח המכריח שהוא הגוף; וכשתאווה הגוף או שאר מניעות, שהם מבחינת כוח המכריח, מתגברין ביותר עד שמרחיקין את האדם מקדשת נפשו בשורשה, זה בחינת מיתה ממש, רחמנא לצלן. אך כשהשני כוחות הנייל מתנהגים במשקל הראוי, עד שתמיד הכוח המושך מתגבר על הכוח המכריח, אך באופן שלא לבטלו לגמרי, כי זה בחינת **בקרבם לפני ה' וימתו**, ועל זה הזהירו את ישראל ביותר בשעת מתן תורה: "פן יחרסו לעלות" וכו', כי העבודה צריך להיות בבחינת "והחיות רצוא ושוב", ואז אדרבא, זה עיקר החיים, שהוא בחינת חיבור גוף ונפש, ודייקא על ידי חיבור שני כוחות אלו ביחד נעשים תיקונים נפלאים בכל העולמות על ידי האדם הבעל בחירה המחבר משני הכוחות אלו ביחד.

וזה בחינת אכילת ערב יום כיפור ותענית יום כיפור, בחינת תיקון שני הכוחות הנייל. ועל כן גם ביום כיפור, שנכנס הכהן גדול לפני ולפנים, ששם עיקר קדשת שורש כוח המושך, אך אף על פי כן היה משנה ומחליף כמה פעמים מבגדי זהב לבגדי לבן וכו', כדי שלא יגביר גם כוח המושך ביותר מדי. ואז כשמתנהגין שני הכוחות הנייל כתיקון, אזי יכול לזכות על ידי תשובה שיתהפכו העונות הנמשכין מכוח המכריח לזכיות, שזה בחינת סליחת העונות של יום כיפור, כי דייקא גם על ידי כוח המכריח נגמר האַמנות הנפלא של כל התיקונים כשזוכין לתקן בשלמות (לקוטי הלכות - הלכות יום טוב ה' - אותיות א' ד' ה' לפי אוצר היראה - אלול, ראש השנה... , אות טד)

על שני השעירים גורלות ... (ויקרא טז, ח)

לפעמים מתגברין העונות כל כך, עד שאי אפשר בשום אופן לתת עצה בנפשו, כי עצתו חלוקה מאד, וכמו שצעק דוד: עד אנה אשית עצות בנפשי, ואז זהו בעצמו עיקר העצה, לצעק להשם יתברך: עד אנה אשית עצות בנפשי, ולהשליך כל יתברך על השם יתברך ולסמך עליו יתברך לבד. וזה כמו בחינת גורל שמשליך עצתו על השם יתברך כפי מה שיצא גורלו מהשם יתברך, בבחינת: אתה תומיך גורלי. וכתוב: בחיק יטל את הגורל ומה: כל משפטו. וזה בחינת הגורל של יום כיפור שמחמת רבוי עונות של כל השנה שהיו צריכים להתוודות אז על השעיר לעזאזל, מחמת זה היה קשה לברר האמת איזה לה' ואיזה לעזאזל כי אם על ידי הגורל, ועל ידי זה דייקא נתברר העצה אמתית (לקוטי הלכות - הלכות תענית ד' - אות כג לפי אוצר היראה - עצה - ט"ז)

לא תעשוק את רעך ... (ויקרא יט, יג)

וזה שכתוב: לא תעשוק את רעך - 'רעך' דווקא. וכן: לא תחמד בית רעך - 'רעך' דייקא. כי כל אחד יש לו חמדה לבית רעהו דייקא, היינו שהוא רעהו וחברו בשרשו כפי גלגולי הנשמות ומחמת שבגלגול הראשון היה זה הממון שלו וכיוצא בזה כמה בחינות, מחמת זה יש לו תאוה וחמדה לזה הבית והממון שהוא עכשיו של חברו, אבל באמת התורה הזהירה אותנו על זה. כי אסור ליגע בשל חברו, אף על פי שהוא חברו ורעהו וברשה מצד הגלגול, אף על פי כן זה המשפט לאלקים. והי' יתברך יודע תעלומות איך לסדר הממון והחפצים בכל דור ודור ואסור לגולל ולעשוק את חברו, ואפילו לחמד הוא איסור חמור, רק צריכין להאמין בה' יתברך כי ישרים דרכי ה'. ולקבל משפטו באהבה ולשמח בחלקו אשר נתן לו ה' (לקוטי הלכות - הלכות טוען ונטען ג' - אות ב)

ואהבת לרעך כמוך, אני ה' (ויקרא יט, יח)

היינו, שתקבל באהבה כל הרעות והיסורין הבאים עליך, כי ראוי שתדע, שלפי מעשיך, אחר כל היסורים והרעות שיש לך, עדיין הוא [יתברך] מתנהג עמך ברחמים, כי היה מגיע לך יותר ויותר, חס ושלוש, לפי מעשיך. וזהו: ואהבת לרעך - שתאהב הרע שבא לך, היינו הרעות והיסורין הבאים עליך, חס ושלוש, תקבלם באהבה, כי כמוך - כמו שאתה הוא, היינו לפי מעשיך, אני ה' - בעל הרחמים, עדיין אני מתנהג עמך ברחמים, כנייל (לקוטי מוה"ר"א, סימן קסה)

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

חסיד הגייע בהתלהבות לרבי ישראל לספר לו מהספר הקדוש שהבעיר את לבו לעבודת השם, הספר 'השתפכות הנפש'...
... אשרינו שזכינו לזה, שרבינו הקדוש נתגלה עכשיו בהחושך הזה, שנתגלה אור כזה שלא היה מעולם. קדושה כזה, אמת כזה לא רואים, לא רואים. עכשיו הוא זמן הגאולה, אני רואה ומרגיש שזה הזמן של עכשיו הוא הזמן הנכון. האור שיהיה זה יהיה אורות כאלה שאין לשער. אנחנו צריכים להתגעגע מאד להתפלל לפני השם יתברך הרבה, שנוכח לתשובה שלמה, רק רבינו הקדוש הוא מתקן אותנו ואת כל העולם ונותן לנו לב חדש, כל יום לב חדש.

אני זוכר איך שרבי ישראל קרדונר היה תמיד מדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, יושבים ומדברים, ככה הוא ישב עם רבינו וביקש ממנו שיזמין לו איזה דבר לעשות, ורבינו הקדוש האיר לו בכל דבור, האיר לו לכל מקום שהוא צריך לעזור והוא נעשה חדש. רשע גמור שהיה משוקע בתוך כל התאוות ונעשה צדיק כזה, צדיק קדוש כזה... לא רואים כזאת.

אני לא מספר שקר ולא גזמאות, אני ראיתי איך רבי ישראל דבר עם השם יתברך בדמעות חמות כמו אש! והיה כל החדר, כל המקום, היה קדוש! הכל היה רטב מהדמעות שלו, הארץ והכל, כן. הוא היה מדבר עם השם יתברך בדמעות כאלה, נסים שהוא נשאר בחיים...

אני ראיתי את זה בעיני, ומה שראיתי זה לא כלום, אפילו כטיפה מן הים. לא רואים דבר כזה בכל העולם. כל העולם לא יודעים שהם צריכים לדבר עם השם יתברך. כל העולם, כל הלומדים, כל הגאונים, לא יודעים שהם צריכים לדבר עם השם יתברך, הם חושבים: "מה, אני צריך לדבר עם השם יתברך, מה יהיה לי מזה, אני אהיה למדן מזה?" הם לא רצו, הם רצו להיות למדן מפורסם בעולם, עם כבוד וכסף.

זה לא על חינום היו אנשי שלומנו, אנשי רבינו - אנשי קדש, זה לא על חינום. רבינו הקדוש נתן לנו בכל רגע לב חדש ודבורים כאלה קדושים חדשים ותשובה חדשה. לא רואים דבר כזה בכל העולם, כל העולם לא יודעים - רק ללמד, להיות למדן ומפורסם בעולם, אבל לדבר עם השם יתברך?! רק רבינו הוא מודיע לנו, רבינו הקדוש תיקן לנו לדבר בכל יום לא פחות משעה עם השם יתברך. נו, דבר זה ידוע בעולם!;

אני ראיתי, אני ראיתי אמת כזה, מסירת נפש כזה.. אבל זה מקבלים רק מרבינו. לדבר עם השם יתברך - רק כשיודעים את רבינו!
יש הילקוטי תפלות, הילקוטי תפלות: כולו מדבר עם השם יתברך, כל יהודי מדבר עם השם יתברך, תפילה עולה על הכל. הילקוטי תפלות: הוא מחדש אותנו, הוא מתקן אותנו, הוא מקרב אותנו לתורה ולהשם יתברך באמת. עוד לא נשמע דבר כזה בעולם, פלא כזה. כל העולם חושבים: "מי שמדבר עם השם יתברך הוא עם-הארץ, הוא לא יודע ללמד, הוא יודע רק לדבר עם השם יתברך".

הוי הילקוטי תפלות... ראוי שאנחנו נעסוק בזה הרבה, זוכים לאורות כאלו שלא נתגלו עדיין בעולם! שנוכח להגיד הרבה 'לקוטי תפלות' והרבה 'לקוטי הלכות', זה דבורים של משיח, רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים... (ההמשך יבוא)

לעילוי נשמת מרת בלרה בת דיאמנטא , ת.נ.צ.ב.ה.

עצות

עיקר חשיבות הצדקה ושלמותה הוא על ידי האמונה. וכל הברכות וההשפעות הבאים עם הצדקה, אין להם שלמות כי-אם על-ידי אמונה, שהיא מקור הברכות. ועיקר אמונה זו כן על-ידי שמירת שבת-קדש.

וכן שלמות כל הדברים הוא האמונה. ובלתי האמונה, כל הדברים הם חסרים. וכן שלמות התורה שהיא הדעת, היא רק על-ידי אמונה, כי כל התורה עומדת על האמונה, כי עיקר היא האמונה.

עיקר קיום האמונה הוא רק על-ידי שמירת הברית.

תפילה

... ותזכנו ברחמיך הרבים, לאמונה שלמה באמת תמיד, שזוכה להאמין בך ה' אלקינו, ובתורתך הקדושה שבכתב ובעל פה, אשר נתת לנו על-ידי משה נביאך נאמן ביתך, ובכל צדיקך האמתיים שהיו בכל דור ודור, ובכל צדיקך האמתיים וכשרים אמתיים שבדור הזה, ובכלליות עמך ישראל הקדוש אשר אתה מתפאר בהם בכל דור ודור. בכלם אזכה ברחמיך להאמין באמונה שלמה חזקה ונכונה, ואעמד קיים באמונתך הקדושה, ואהיה חזק באמונתך "כראי מוצק, בל אמוט לעולם".

והנה בעניי המר ודחקי ולחצי וערובי ובלבולי, אשר נתרחקתי בעוונותי הרבים כמו שנתרחקתי, ואפילו כשאני זוכה לפעמים לעשות איזה דבר שבקדשה, הוא מלא פצעים, עצבות ובלבולים ופניות ושיגעון וטרוף הדעת הרבה מאד. ובעצם גלותי המר אין לי שום חיות ונחמה ותקוה כי אם על אמונתך הקדושה והטהורה והתמימה, "יזאת נחמתי בעניי" מה שזכיתי על-כל-פנים להיות מזרע ישראל עבדיך, מאמינים בני מאמינים. על כן באתי לשטח כפי לרחמיך וחסדיך האמתיים, אל תעזבני ואל תשטני. "גמל על עבדך ואחיה" גמל עלי בחסדיך האמתיים, וחנני באמונתך הקדושה תמיד, שאזכה להיות קיים וחזק באמונתך הקדושה תמיד, בלי שום בלבול ונטיה כלל, כי אין לנו שום חיות ותקוה כי אם על אמונתך הקדושה, כמו שכתוב: "וצדיק באמונתו יחיה".

רבונו של עולם, אתה ידעת את עצם רבוי הכפירות והאפיקורסית שמתגבר עכשיו בעת הזאת בדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אשר כמוהו לא נהיתה מימות עולם, ואין מי שיעמדם בעדנו, ואתה הבטחת אותנו "אבדה עצה מבנים נסרחה חכמתים", שכשאין בישראל מי שיעמדם וישיב בעבותותינו הרבים, אזי נסרחה חכמתים והמיינים והאפיקורסים גם כן. ועכשיו בעוונותינו הרבים הכיח אותו מכה אשר לא כתובה בתורה, והפלת את מכותינו מכל הצדדים. כי הצדיקי אמת שהיו יכולים להמשיך לנו אמונה שלמה דקדשה נסתלקו בעוונותינו, וכת האפיקורסים והפילוסופים מתגברים עכשיו ביותר, עד שהם זורקים חציהם הרעות, ופורשים רשתות ומכמורות גם על הכשרים והתמימים, הקרואים והולכים לתמם. כי הם מטעים אותם ומראין עצמן לפניהם ככשרים, וכאילו רוצים בטובת ותקנת ישראל, עד שנאחזין גם כמה נשמות כשרות ברשתות שלהם, ומכניסים כפירות ופילוסופיא ואפיקורסית בלב ישראל עמך הקדוש, ומתגברים להרגיל את ישראל בדרכי העכו"ם להתלבש במלבושיהם וללכת בדרכיהם וללמד ספריהם ולשוונותיהם. "אוי לנו כי שדדנו", כי צרה כזאת לא היתה עדיין לישראל מימות עולם, ועל מי לנו להישען, אל מי נוסי לעזרה, ואיה המקום להתחבא מפניהם ולהציל את בנינו וזרענו וכל זרע עמך בית ישראל מרשתותיהם ומחציהם. מי גיור לנו אש אוכלה, מי גיור לנו מוקדי עולם, מי ירוח עלינו, מי ירחם עלינו, מאין יבוא עזרנו.

רבונו של עולם, אתה לבד ידעת לעצם הצרה הזאת, עזרנו כי עליך נשענו, כי אין כחנו אלא בפה. חוס ורחם עלינו ועזרנו להיות חזק וקיים באמונתך הקדושה תמיד כרצונך הטוב. ולא יעלה על לבי שום סברה מסברותיהם ושום קשיא מקשיותיהם ושום דרך מדרכיהם, רק אזכה אני וזרעי וכל חברתנו וכל עמך בית ישראל, לילך תמיד בדרכי אבותינו הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, יוסף ודוד, ובדרכי כל הנביאים האמתיים ראשונים ואחרונים ותנאים ואמוראים, ובדרכי כל הצדיקים האמתיים והכשרים והתמימים שהיו בכל דור ודור. ובזכותם מלטנו והצילנו מכל מיני כפירות ובלבולים וספקות, וזכנו ברחמיך לאמונה שלמה וחזקה, באמת בקדשה ובטהרה תמיד לעולם ועד. וזכנו ברחמיך הרבים ליתן צדקה הרבה לעניים הגונים הרבה, ואזכה להרבות בצדקה מאד, בפיוור גדול מאד, ותעזרני לקיים מקרא שכתוב: "פור נתן לאבינוים צדקתו עומדת לעד". ותזכני לצדקה של שבת, שאזכה ליתן לעניים הגונים על צרכי שבת קדש, ולהכניס אורחים הגונים על שלחני בכל שבת קדש, ואזכה להמשיך עלי קדשת שבת תמיד, ועל-ידי-זה אזכה לאמונה שלמה להאמין ולבטח בך תמיד, ולפור ממון הרבה לצדקה, בלב טוב ובשמחה גדולה, עד שתהא חשובה לפניך מאד מצות הצדקה שלי, על-ידי האמונה השלמה שתזכני, שהיא עיקר החשיבות והשלמות של הצדקה ושל כל התורה כלה. ויקים בי מקרא שכתוב: "והאמין בה" ויחשבה לו צדקה", ואזכה שתאיר אור הצדקה שלי באור גדול על-ידי קדשת שבת קדש, ויקים מקרא שכתוב: "וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה".

ותמשיך עלינו ברכה ממקור הברכות, ותהיה נמשכת הברכה מהאמונה הקדושה הנמשכת בשבת קדש על כל ששת ימי המעשה, כי היא מקור הברכה.

וימשך עלינו שפע טובה וברכה ורחמים ודעת וחיים ושלום וכל טוב, עלינו ועל כל עמך ישראל תמיד, ותזמין לנו פרנסותינו בהרחבה גדולה קדם שנצטרך להם, בנחת ולא בצער, בהיתר ולא באיסור, בכבוד ולא בבזוי, מתחת ידך הרחבה והמלאה, ואל תצרכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם. ועזרני וזכני לשמירת הברית באמת בתכלית השלמות כרצונך הטוב, והצילני מעתה ברחמיך העצומים, ותשמרני בחסדיך הגדולים והנוראים, מכל מיני פגם הברית שבעולם, שלא אפגום בטפי המוח חס ושלום, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון, ומחל לי וסלח לי וכפר לי על מה שפגמתי בברית קדש מנעורי עד היום הזה, וזכני מהרה לתיקון הברית בשלמות, בקדשה ובטהרה כרצונך הטוב...

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב יז)

יקירי חביבי ...

... אני רואה שדברינו מרבינו ז"ל מועילים לך הרבה ומחיין ומשיבין נפשך מאד, על-כן אזור נא כגיבור חלצך אחי חביבי, וחגר בעז מותניך ובטח בכחו של זקן דקדשה, זקן שבזקנים, כי הוא הולך לפנינו בכל עת בזה ובבא. למען ה', אחי, אחי עצמך, אל תתן לעצמך לפול! תהילה לאל יש לך על מי להישען בחסדו הגדול יתברך.

אפילו בתוך מעוף צוקה וצרה אני מחיה עצמי רק בזה, בהחסד הנפלא שעשה ה' יתברך עמך שאינך מתנגד חס ושלום, והקדים לך ולכלנו לנפשנו האנושה מאד רפואה גדולה לנצח, מה שזכינו לידע מאור כזה ומתורות ושיחות קדושות ונוראות כאלה. ואף-על-פי שאני כמו שאני, אף-על-פי כן חסדו גבר עלי כל-כך שאני יודע ממנו ז"ל ואיני מתנגד עליו וגם אני זוכה להיות נכלל ונמנה בין אנשי היקרים בפרט בראש השנה, כי הקבוץ שלנו יקר מאד מאד בעיני יתברך, כי עם כולם ה' יתברך מתפאר הרבה, וגם עמך בוודאי ה' יתברך מתפאר הרבה, בתוך כלליות הקבוץ הקדוש.

אני צריך לעזור ולחזק אותך בכל כוחי בדברי אמת כדי שתזכה להכניס ראשך בראש השנה בתוך הקבוץ הקדוש של הצדיק.

עיקר התיקון שזוכין בראש השנה הוא על-ידי שמצטרפין אל הקבוץ של הצדיק האמת הנפלא שהוא עיקר הרועה האמת שבו כלולים כל הרועים האמתיים שהיו בכל הדורות, העוסק תמיד לקבץ את ישראל כרועה עדרו והוא רחמן אמת שמקבץ את נדחי ישראל שהם הרשעים גמורים הרחוקים מאד מאד מה' יתברך, להשיבם אל הקדשה, ומאיר בלב כל אחד בכל מקום שהוא שיתחזק אידך שהוא לשוב מכל המקומות רעים שרוצים לדחותו לשם ולהצילו מעוונות, ולהכניס בו קיום התורה כל ימי חייו בכל מה שיעבר עליו, שזהו עיקר הרחמנות על ישראל.

כל הנלוים להצדיק האמת היושב על המשפט בראש השנה, בוודאי יעלה אותם הצדיק אל הדעת דקדשה לחיי עולם, אפילו אם יש בהם פגמים וקלקולים רבים חס ושלום, עם כל זה מאחר שמתגעגעים וחותרים לשוב אל ה' יתברך ולהתקרב אל האמת ודבקים ומתקרבים לצדיק האמת, על-כן גם הם בכלל צדיקים, כי הדבוק לטהור טהור. כי עיקר עסק הצדיק האמת הוא לקרב הרחוקים ורשעים גמורים בפרט בראש השנה הקדוש, על-כן עיקר סמיכתנו הוא רק על הצדיק הגדול היודע לעסק בזה כראוי.

עיקר זמן האספה והקבוץ של הצדיק האמת הוא בראש השנה, שמתקבצים ובאים אצלו בכדי להכלל בכלל הקבוץ הקדוש שעוסקין בהלימוד הקדוש של אמונה, שזה עיקר יסוד קיום כל התורה כולה.

צריכים להכין עצמנו על ראש השנה הקדוש האים והנורא מאד. ימי אלול כבר התחילו, הימים הנוראים הקדושים ממשמשים לבוא, וצריכים לפשפש במעשיו ולדרוש ולחזור דרך לתשובה כל אחד ממקום אשר הוא שם. והעיקר, צריכים להתחזק ברצונות וכסופים טובים בהתחזקות גדול ובעקשנות גדול בהרצון ולהאמין בעצמו שעדיין הטוב שבו חזק מאד מאד, ואף-על-פי שפגמנו כמו שפגמנו, אף-על-פי כן מים רבים לא יוכלו לשטף את הנקדות טובות שזכינו לחטף בזה הצל עובר, כי הכל גנוז וצפון חתום ומשומר אצל הצדיק האמת ובכחו הגדול עדיין יש לנו תקוה לכל טוב אמת.

צריך להשתדל לילך ולבוא על ראש השנה אל הקבוץ הקדוש של כשרים ויראים אמתיים המקשרים אל הצדיק הגדול האמת שיש בו תלוי הגאולה האחרונה, שיש כוח בקולו לעזור ולהחזיר את כל העולם למוטב בתשובה.

כל ימי חייו צריך לשים לבו היטב להרמזים שיתחזק לישאר קבוע בראש השנה בתוך הקבוץ הקדוש של הצדיק ולא יפריד עצמו מהם לעולם כל ימי חייו, כי כל זמן שהוא בתוך כלל הקבוץ שמקבץ הרועה האמת - יש לו תקוה לעולם.

אחי חביבי, יקירי אהובי, לבי ובשרי, אל תשמע לשום דחיה שבעולם שרוצים להפרידך מהקבוץ הקדוש בראש השנה, רק תחזק ידך בה' ותעמד על רגליך בכל עז ותאחז עצמך בכל כוחך ותשליך נפשך מנגד בהקבוץ הקדוש של הצדיק האמת, והעיקר בראש השנה, כי כל חייד תלוי בזה ועל-ידי זה לא תמוט לעולם ...

ישראל דב אודסר